

ILVO voert onderzoek naar het couperen van varkensstaarten

nieuws

In opdracht van Dierenwelzijn Vlaanderen onderzoekt het Instituut voor Landbouw- en Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) het fenomeen staartbijten bij varkens. Het project moet de komende drie jaar de verschillende risicofactoren voor staartbijten in kaart brengen en mogelijke beheersmaatregelen voor elk van die risico's voorstellen. Het onderzoek kadert in de transitie naar een varkenshouderij waarin men de staart van biggen niet meer coupeert.

🕒 29 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 29 JUNI 2023 16:27

Lees meer over:

varken

onderzoek

dierenwelzijn

Couperen of bijtrisico

Met het systematisch couperen van de staarten van biggen tracht men staartbijten te vermijden. “Dit bijtgedrag heeft een erg negatieve impact op zowel de gezondheid als het welzijn van het gebeten dier en bijgevolg ook op de productiecijfers”, aldus ILVO. “De bijtletsels kunnen leiden tot infecties en sterfte.”

Volgens de Europese wetgeving mag het couperen van varkensstaarten enkel als alle andere maatregelen om staartbijten te voorkomen al genomen zijn en geen soelaas hebben gebracht. Maar in de praktijk is het in de meeste lidstaten anders, zo wordt de verplichting niet altijd opgevolgd om de varkens genoeg afleiding te bezorgen met voldoende verrijkingsmateriaal zoals een bal, een touw of andere speelobjecten.

Bovendien is staartbijten een probleem dat vele oorzaken heeft en niet eenvoudig op te lossen is. Mogelijk zijn er naast de afleidingsobjecten nog andere acties mogelijk, als antwoord op de andere oorzakelijke factoren van staartbijten. Dat zal ILVO onder meer onderzoeken. “Diverse oorzaken liggen aan de basis van staartbijtgedrag”, legt ILVO uit. “Het spelenderwijze happen naar een swingende lange staart, wat later een gewoonte wordt, is er één van. Maar ook andere risicofactoren voor het staartbijtgedrag, zoals stalklimaat, huisvesting, hokbezetting, voeder, water, hygiëne en diergezondheid moeten nader bekeken worden.”

Aanpak

Het onderzoeksinstituut zal een overzichtelijke inventaris maken van diergebonden en niet-gebonden indicatoren en risicofactoren die samenhangen met staartbijtgedrag, en dat per leeftijdscategorie van het dier. De verbeterpaden om de risicofactoren beter te beheersen, zal in samenwerking met een beperkt aantal pilootbedrijven worden getest. Er zijn onder meer observaties en kleinschalige experimenten gepland bij de pilootvarkenshouders. ILVO zal telkens (dieren)welzijnscoaches inzetten om de kleinschalige experimenten te begeleiden.

“Aan de hand van een vragenlijst zullen varkenshouders onder meer inzicht krijgen in de mate waarin bijgedrag voorkomt op hun bedrijf, welke van de risicofactoren er spelen en welke mogelijke verbeterpaden toepasbaar zijn”, licht ILVO-expert dierenwelzijn, Anneleen Watteyn toe. “Die vragenlijst is getoetst aan de Vlaamse praktijk.” ILVO mikt op een kleinschalig netwerk van een tiental bereidwillige pilootvarkenshouders die het complex aan risicofactoren helpen te onderbouwen en die zelf op kleine schaal stoppen met staartcouperen in een omgeving waar de verbeterpaden zijn geïntroduceerd en worden gemonitord.

Resultaten

Het project zal drie jaar duren en start op 1 juli 2023. De verbeterpaden voor elk van de risicofactoren moeten leiden naar het uitfasen van het couperen van de staart. Verwacht wordt dat dit project leidt tot bijkomende acties, als aanvulling op het eerder opgemaakt Actieplan Rond Staartcouperen, dat bij de Europese Commissie is ingediend. De ILVO-onderzoekers zullen zich ook engageren om alle concrete resultaten en acties uit het project via overleg- en informatiemomenten te bediscussiëren en te communiceren. Rond dit thema zal er ook een Gids met Beste Praktijken komen.

In de EU

In de Europese Unie zijn er al lidstaten waar staartcouperen niet meer gebeurt. Zo werden varkens in Zweden nooit systematisch gecoupeerd en is men in Finland er enkele jaren geleden volledig mee gestopt. In Nederland is het couperen van varkensstaarten verboden vanaf 2030. Op dit moment wordt het couperen gedoogd op voorwaarde dat de varkenshouder kan aantonen dat het op zijn bedrijf noodzakelijk is.

Uitgelicht

Van de Zweden leren hoe je varkens mét staarten houdt

nieuws

Volgens de Europese wetgeving mag het couperen van varkensstaarten enkel als alle andere maatregelen om staartbijten te voorkomen al genomen zijn en geen soelaas hebben gebrac...

🕒 9 NOVEMBER 2016

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra